

Biuletyn ZAMEK

Nr 9 /113/ Rok IV

Warszawa, dnia 1 maja 1974 r.
Plac Zamkowy 10, tel. 31 66 99, 31 04 00

75 DNI DO ZAKOŃCZENIA I ETAPU ODBUDOWY

Do zakończenia pierwszego etapu odbudowy Zamku w stanie surowym pozostało jeszcze 75 dni. Będzie to okres nader wytężonej pracy całej załogi zamkowej. Pierwsza czerwień dachówki pokrywa już dach najstarszej części gotyckiej Zamku i Wieży Grodzkiej - na której ustawiono maszt flagowy. W najbliższych tygodniach położona zostanie dachówka na skrzydle południowym od Trasy W-Z i zachodnim od placu Zamkowego, gdzie ukończono ustawianie żelbetowych kominów zakończonych dekoracyjnymi "czapami" z kamienia.

Jedynie dach nad dużą salą balową w środkowej części skrzydła saskiego od Wisły pokryty będzie zamiast dachówką blachą miedzianą. Takie rozwiązanie uzasadniają zachowane źródłowe opisy i widoczne to jest na obrazach Canaletta. W przyszłości blacha miedziana na kopule mansardowej sali spatynizuje się przybierając naturalną barwę zieleni dobrze kontrastującej z czerwienią stromo spadających tu dachów. Również mała kopuła nad kaplicą w Wieży Grodzkiej otrzyma pokrycie blachą miedzianą.

Stanisław Staszak z synem Witoldem i Maciejem z Kępna /woj. poznańskie/ i brat jego Feliks z pomocnikiem zam. we Wrocławiu zakończyli 10-dniową pracę krycia pierwszych połaci dachów zamkowych w czynie społecznym. Był to pokaz bardzo dobrej roboty doświadczonych w swoim fachu rzemieślników. W czasie swego pobytu za Zamku ułożyli oni 350 m kw dachówki.

Na ostatniej murowanej kondygnacji Wieży Zygmunto-
wskiej założono gzyms kamienny i betonowane są schody do części zega-
rowej. Na Wieży Władysławowskiej od Dziedzińca Wielkiego wyko-
nano kopulaste sklepienie. Z placu Zamkowego widać już zarys
konstrukcji hełmów Wieży Zygmunto-
wskiej i dwóch wieżyczek na-
rożnych. Do stalowych sztyc rurowych ustawionych pionowo bry-
gada "Mostostalu" mocuje przestrzenną konstrukcję przyszłych
hełmów. Hełm Wieży Władysławowskiej montowany będzie na Dzie-
dzińcu Wielkim.

W salach skrzydła gotyckiego i południowego Przedsiębior-
stwo Instalacji Przemysłowych "Instal" buduje z blachy miedzia-
nej kanały klimatyzacyjne, które znajdują się pod tynkami. Pier-
wsze urządzenia klimatyzacyjno-wentylacyjne zamówione zagranicą
nadejdą w drugiej połowie 1975 r.

PRÓBNE URUCHOMIENIE MECHANIZMU ZEGARA

Warszawski zespół zegarmistrzów budujący w czynie spo-
łecznym zegar na Wieżę Zygmunto-
wską zakończył montaż mechanizmu
zegarowego. W pracowni przy ulicy Bugaj nastąpiło próbne urucho-
mienie mechanizmu i zegar zaczął odmierzać czas. Pierwsza próba
techniczna wypadła pomyślnie. Dalsze próby będą prowadzone po
podłączeniu gotowego już mechanizmu naciągowego wag napędzanego
silnikiem elektrycznym. Wszystkie trzy wagi posiadają ciężar
około 200 kg. Następnie odbędzie synchronizacja mechanizmu chodu
z mechanizmem bicia dwóch dzwonów wydzwaniających kwadranse
i godziny oraz podłączenie urządzenia rozrządowego napędu wska-
zówek czterech tarcz. Po całkowitym zmontowaniu zegara zakoń-
czeniu prób nastąpi jego demontaż i wszystkie części poddane
będą różnym zabiegom kosmetycznym i zabezpieczającym przed
korozją. W połowie czerwca przewiduje się przeniesienie zegara
z pracowni na wieżę.

W maju rozpocznie się montaż pierwszej tarczy zegaro-
wej. Instytut Mechaniki Precyzyjnej w Warszawie pozłocił już
280 elementów na ogólną liczbę 414. Są to rzymskie cyfry godzin
i kwadransów rozdzielane przez 64 rozety, 8 wskazówek, części
3 kół. W wannach galwanizacyjnych znajdują się niebawem cztery
duże tarcze słoneczne okolone złocistymi promieniami.

Po zakończeniu złoceń zegarowych pracownia Instytutu przystąpi do złoceń 17 kul. Dziewięć - na iglice wież i wieżyczek, w tym największa na Wieżę Zygmuntowską będzie o średnicy 69 cm. Powyżej tej kuli znajdą się na iglicy dwie mniejsze. Poza tym po cztery złocene kule o średnicy 15 cm umieści się na narożnikach balustrady Wieży Zegarowej i nad okienkami lukarnami jej hełmu. Pozłocene będą również kute w brązie fragmenty chorągiewek na wieżach.

POLECY EMERYCY Z CHICAGO NA ZAMEK

Wśród polonijnych organizacji społecznych w Chicago uczestniczących w odbudowie Zamku przodujące miejsce zajmuje Komitet Zbiórkowy działający przy Polsko-Amerykańskiej Radzie Emerytów. Komitet powstał we wrześniu 1971 r. i od prawie trzech lat prowadzi ożywioną akcję na rzecz popularyzowania wśród starszego pokolenia Polaków rekonstrukcji pomnika naszej historii i kultury. Już obecnie poszczycić się może poważnymi osiągnięciami w zbiórce na dewizowy fundusz odbudowy, w którym uczestniczy około 180 ofiarodawców. Zebrano i przekazano bardzo znaczną kwotę ponad 10.800 dolarów. Wśród wpłat emerytów znajduje się hojny dar Ganny Walskiej z Kalifornii znanej w okresie międzywojennym śpiewaczki operowej w wysokości 10.000 dolarów. Jest to największa wpłata indywidualna pochodząca ze środowisk polonijnych w USA. Na podkreślenie zasługuje także udział Komitetu w organizacji ostatniego występu zespołu "Mazowsza" w Chicago. Dochód z tego koncertu przeznaczony na odbudowę Zamku znacznie zasilik fundusz dewizowy przeznaczony na sprowadzenie zza granicy zaplanowanych wielu urządzeń i instalacji.

Komitet pod przewodnictwem red. Edwarda Ruacza i sekretarza Czesława Bielskiego, utrzymuje stały kontakt z biurem OKOZK w Warszawie, dokładnie awizuje wpłaty, tak że każdy ofiarodawca posiada w ogólnej kartotece OKOZK osobiste konto i otrzymuje pamiątkowe podziękowanie. Na zebraniach organizacyjnych członkowie Rady Emerytów informowani są na bieżąco o postępach w odbudowie Zamku na podstawie "Biuletynu Zamek".

TOTO-LOTEK NA ZAMEK

Zgodnie z 4-letnią tradycją 5 maja br. odbędą się dodatkowe zakłady TOTO-LOTKA z przeznaczeniem całkowitego dochodu na społeczny fundusz odbudowy Zamku w Warszawie. Poza szansą wygrania miliona złotych atrakcyjne nagrody: domek jednorodzinny piętrowy z garażem w Warszawie, samochody osobowe i premie pieniężne.

Z poprzednich trzech gier Totalizator Sportowy przekazał na Zamek kwotę 34.033.990 złotych.

Z RÓŻNYCH STRON ŚWIATA

Wpłaty zagraniczne

z USA: Ryszard Milewski, Stamford Conn. - 100 dol. dochód akademii 500 rocznicy urodzin Kopernika. Poprzednio R. Milewski złożył dar 50 dol. od dzieci szkółki polskiej ze Stamford, Aleksander Wojcicki New Jersey - 100 dol. - druga wpłata, Karol Oil, Detroit - 50 dol., John Rea, Dumont - 11 dol., Marza Sidor, New Derp - 20 dol., George Królik, Chicago - 5 dol., Helena Liebner, Chicago - 4 dol., Aleksandra Zielonka, Indianapolis - 25 dol., Karolina i Walter Talaga, Chicago - 10 dol.,

z Kanady: za pośrednictwem ambasady w Ottawie przekazali: Maria Węgrzyn, Windsor - 30 dol., Maria Gutkind, Toronto - 25 dol., Jerzy Rastawiecki Vancouver - 10 dol., Marian Spyrka Woodstock - 6 dol., Zofia Ronowska, Mississauga - 10 dol., łącznie 81 dol.k.

z W. Brytanii: Komitet Odbudowy Zamku Królewskiego z siedzibą w Londynie - 140 funtów ze zbiórki pieniężnej, ambasada w Londynie z różnych składek 40 funtów.

z NRF: Czesław Szablewski za pośrednictwem ambasady w Kolonii - 145 mk, Hubert Goerlitz z Duseldorfu - 21,92 dol., Leokadia Heminger z Norymbergii - 20 mk., Ewa Jung, Adendorf - 2 dol., Michael Żak, Gemering - 15 mk,

ze Szwecji: Janina Maciejko, Sztokholm - 50 koron, Kryspin Biegniewski, Norrköping - 300 koron,

z kraju: Józef Mistarz z Bechni - 10 dol.,

DARY PIENIĘŻNE Z KRAJU

Ostatnio powiadomili m.in. o wpłatach na fundusz odbudowy Zamku lub wpłacili w biurze Komitetu następujący ofiarodawcy:
z Warszawy:

- 35.193,20 zł dar pracowników banków warszawskich.
- 7.424 zł członkowie Klubu Techniki i Racjonalizacji Huty Warszawa.
- 46.892 zł przedstawiciel szwedzkiego dostawcy papieru - Svenska Celuloza, C.Waluszewski.
- 2.000 zł Klub MPiK "Ściana Wschodnia" za sprzedane tomiki "Generacje" kolejna wpłata z akcji prowadzonej od 1972 r.
- 8.310 zł Nauczycielska Spółdzielnia Budowlano-Mieszkaniowa ul. Żłota 61.
- 2.066,89 zł pracownicy Miejskich Zakładów Komunikacyjnych z tytułu przepracowanych nadgodzin.
- 855 zł Stołeczny Związek Spółdzielni Pracy.
- 3.659 zł Warszawskie Okręgowe Przedsiębiorstwo Miernicze - kolejny dar pracowników.
- 300 zł Piotr Kaczkowski.
- 20.000 zł Centrala Polimex-Cekop - ze sprzedaży losów loterii fantowej.
- 1.884,70 zł Stołeczny Związek Spółdzielni Pracy.
- 491,50 zł Rada Zakładowa przy Oddziale VII Narodowego Banku Polskiego.
- 200 zł Koło Ligi Kobiet nr 13 /ul. Świecka 4/.
- 500 zł Szkolne Koło Ligi Obrony Kraju przy VI Liceum Ogólnokształcącym im. T.Reytana /ul. Wiktorska 30/.
- 1.500 zł Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Oddział w Warszawie.

z kraju:

- 14.702 zł Stanisław Skura, Gdańsk-Sopot za pośrednictwem delegatury "Desa".
- 15.735 zł żołnierze Jednostki Wojskowej w Gliwicach.
- 9.519 zł Lubelskie Zakłady Przemysłu Terenowego "Lubgal".
- 1.728 zł załoga Piotrkowskiego Przedsiębiorstwa Budowlanego w Piotrkowie Trybunalskim - kolejny dar.
- 3.325 zł Elektrownia Dolna Odra w budowie kolejny dar załogi.
- 2.243 zł pracownicy WSS "Społem" Oddział w Opocznie.
- 1.251 zł Spółdzielnia Pracy "Strykowanek" Stryków Brzeziński.
- 625 zł Czesław Kuczyński właśc. zakładu stolarskiego w Szczepiornie k. Kalisza - wpłaty za luty i marzec. Suma wszystkich wpłat wynosi łącznie 13.949 zł.
- 258,50 zł renciści z domu wypoczynkowego FWP "Warta" w Obrzychu.
- 100 zł Franciszek Białas, emeryt z Siemianowic Śl.
- 1.000 zł Bank Spółdzielczy Środa Śląska-dotacja.
- 3.435 zł pracownicy Żeglugi Bydgoskiej.
- 2.000 zł Spółdzielnia Pracy Elektro-Metal w Koszalinie.
- 880 zł Woj. Spółdzielnia Transportu Wiejskiego w Piotrkowie Tryb.
- 1.000 zł Mikołaj Sadowski, rencista z Białegostoku.
- 856 zł załoga Okręgowego Przedsiębiorstwa Geodezyjno-Kartograficznego w Gdańsku - kolejna wpłata.
- 1.990 zł Spółdzielnia Pracy Nadbużanka w Kamieńczuku pow. Wyszaków ze sprzedaży złomu.
- 1.545 zł Włókiennicza Spółdzielnia Pracy "Czyn Majowy" w Bełchatowie - kolejny dar załogi.
- 200 zł Związek Bojowników o Wolność i Demokrację Koło w Wiśniewie pow. Siedlce.
- 305 zł Państwowy Dom Pomocy Społecznej dla Dorosłych w Bejskach woj. kieleckie.
- 1.000 zł Władysława Olędzka z Radomska.
- 1.000 zł Bank Spółdzielczy w Łukowie - dotacja.
- 1.260 zł Głuchotańskie Zakłady Papiernicze ze sprzedaży złomu.
- 1.400 zł nauczyciele Technikum Budowlanego we Wrocławiu.

- 16.450 zł Józef Gólczyński i Jarek Kazimierza pracownicy Powiatowej Spółdzielni Pracy i Usług Wielebranżowych w Sierpcu - zadeklarowane zarobki /po 8.225 zł/.
- 500 zł Koło Przyjaciół Biblioteki przy Miejskiej Bibliotece Publicznej w Białymstoku.
- 923 zł Spółdzielnia Inwalidów "Wytrwałość" w Radomsku ze zbiórki surowców wtórnych.
- 200 zł Helena i Ludwik Wardzyńscy z Gliwic - 39 i 40 wpłata miesięczna.
- 300 zł Koło Gospodyń Wiejskich w Pelplinie.
- 2.600 zł załoga Otworów Wiertniczych Przedsiębiorstwa Geologicznego w Katowicach rejon Bolesławice.
- 2.615 zł Stanisława Borkowska z Łodzi - honorarium autorskie.
- 500 zł lek. med. Bolesław Przybyłowicz z Łowicza - nagroda.
- 1.045 zł pracownicy Woj.Spółdzielni Transportu Wiejskiego w Węgrowie.

młodzież:

- 150 zł uczniowie klasy IIc Szkoły Podstawowej nr 20 Gdańsk-Brzeźno ze zbiórki makulatury.
- 1.180 zł Technikum Górnicze im.XXV-lecia PRL w Sosnowcu.
- 1.676 zł uczniowie Zasadniczej Szkoły Zawodowej Zakładów Cegielskiego w Poznaniu.
- 700 zł Spółdzielnia Uczniowska "Razem" z Liceum Ogólnokształcącego nr 1 w Warszawie.
- 715 zł uczniowie Szkoły Podstawowej w Pachodzi pow.Rawa Maz.
- 220 zł Drużyna Zuchowa "Słoneczna" Gromadzka Szkoła Podstawowa w Samorzewie p-ta. Ciężen.
- 500 zł uczniowie Szkoły Podstawowej nr 30 w Poznaniu.
- 553, 60 zł Samorząd Uczniowski przy Liceum Ogólnokształcącym dla Pracujących w Zielonej Górze.
- 500 zł Spółdzielnia Uczniowska "Pszczołka" przy Liceum Księgarskim w Warszawie.
- 580 zł Zasadnicza Szkoła Górnicza nr 1 Kopalni Węgla w Knurowie.
- 2.000 zł Zbiercza Szkoła Gminna w Niemczy.

Na konto krajowe w PKO do dnia 30 kwietnia 1974 r.
wpłynęło 425.775.486,74 złotych.
Na konto dewizowe w Banku PeKaO - 418.086,26 dolarów

NUMERY KONT

Obywatelski Komitet Odbudowy Zamku Królewskiego w Warszawie
PKO I Oddział Warszawa Nr 1 - 9 - 122.122.
Oprocentowane konto dewizowe Banku PeKaO nr E - 100700.

BIULETYN ZAMEK

Wydawca: Obywatelski Komitet Odbudowy Zamku Królewskiego
w Warszawie.
Adres Redakcji: siedziba OKOZK, Plac Zamkowy, 10, tel. 310-400.
Redaguje: Bernard Kiser.
Druk: Polska Agencja INTERPRESS, ul. Bagatela 12
w czynie społecznym.